

PLAN DZIAŁANIA KT 307 ds. Zrównoważonego Budownictwa

STRESZCZENIE

Budownictwo spełniające wymagania zrównoważonego rozwoju stanowi jeden z kluczowych elementów strategii rozwoju gospodarki Unii Europejskiej ukierunkowanej na inteligentny, trwały wzrost, poprawę efektywności energetycznej i efektywności wykorzystania zasobów naturalnych, redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a także na poprawę jakości życia społeczeństwa.

Do 2007 r. nie było całościowo podmiotem regulacji europejskich oddziaływujących jedynie na jego pojedyncze aspekty takie jak np. wykorzystanie energii (dyrektywa 2002/91/WE (EPBD), dyrektywa 89/106/EWG (CPD)), dopiero publikacja Inicjatywy Rynków Pionierskich (LMI) pozwoliła na uwzględnienie zrównoważonego budownictwa, jako podmiotu wymagającego skoordynowanych działań wspierających.

Jedną z kategorii działań LMI stało się kompleksowe wykorzystanie normalizacji europejskiej uznanej za efektywne narzędzie realizacji polityki UE. Z kolei, rozpoczynając od 2008 roku, Komisja Europejska wprowadziła pakiet narzędzi wspierających zrównoważoną konsumpcję i produkcję w postaci dyrektyw w sprawie eko-projektu dla wyrobów związanych z energią oraz etykietowania energetycznego, rozporządzenia w sprawie wspólnotowego oznakowania ekologicznego, a także w postaci wymagań zielonych zamówień publicznych – stawiających oczekiwania związane ze równoważnością wyrobów budowlanych.

W 2010 roku zmieniono dyrektywę EPBD, a w 2011 roku opublikowano rozporządzenie UE 305/2011 zastępujące dyrektywę CPD, wprowadzające nowe wymaganie podstawowe zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych. Spełnienie nowego wymagania podstawowego i oznakowanie CE związane jest z koniecznością deklaracji właściwości wyrobu budowlanego, opartej na zharmonizowanych europejskich metodach oceny. Metody te powiązane będą bezpośrednio z wynikami prac Komitetu Technicznego PKN/KT 307 i wpłyną na zmiany zharmonizowanych norm wyrobów opracowywanych przez pozostałe KT w PKN (odpowiedzialne za wyroby budowlane).

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Rynek budowlany podążając za trendem ekologicznym, spowodowanym zwiększeniem się świadomości konsumentów, coraz bardziej potrzebuje dodatkowych parametrów środowiskowych, socjalnych i ekonomicznych w sposób zharmonizowany i określony znormalizowanymi metodami. Zapotrzebowanie na takie oceny będzie w najbliższych latach wzrastało.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Regulacje europejskie zmierzają w kierunku wprowadzenia powszechnych deklaracji środowiskowych wyrobów budowlanych *Environmental Product Declaration* (EPD) w cyklu życia, a także ocen zrównowżenia właściwości użytkowych budynków i obiektów budowlanych wykorzystujących na pewnym etapie EPD i metody oceny opisane w normach PN-EN 15643-1, -2, -3 i PN-EN 15804, PN-EN 15978.

Wprowadzenie tych norm do praktyki oceny wyrobów i obiektów ma na celu ujednoczenie i zobiektywizowanie metod oceny w sytuacji, gdy zagraniczne organizacje oferują ich wykonanie zgodnie z procedurami i metodami opracowanymi w innych krajach. Dzisiaj znaczna część (80%-85%) obiektów biurowych klasy premium A+ jest promowana jako wykonana zgodnie z tymi wymaganiami.

Oceny te, pomijając aspekt organizacyjno-edukacyjny dla biur projektowych, obarczone są dużą niepewnością ze względu na brak danych (EPD) dotyczących wyrobów i surowców wytwarzanych w Polsce, a także innych danych dotyczących aspektów użytkowania i zarządzania budynkami. Przygotowanie, na podstawie norm opracowywanych w KT, baz danych dotyczących wyrobów, a także opracowanie systemu oceny obiektów wykorzystującego te dane spowoduje, że pewna część rynku może wykorzystać tę nową możliwość.

Jeśli dodatkowo założymy, że regulacje prawne wprowadzą w przyszłości obowiązek wykonywania takich ocen, to rynek na usługi, w których prace KT mogą być wykorzystywane dotyczy całego budownictwa.

Wykorzystanie metod oceny środowiskowej i ekonomicznej w cyklu życia jest też istotnym elementem działań sektora publicznego w tym MG i UZP w kierunku określenia dodatkowych procedur w przetargach mających na celu wybór rozwiązań ekologicznych.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Prace KT nr 307 są niezbędne do wprowadzania zasad zrównoważonego rozwoju do polskiej praktyki budowlanej. Przygotowanie podstaw do sporządzania takich ocen będzie wsparciem dla osób decydujących o zakresie i formie przyszłych przepisów, będzie także wskazówką dla architektów i projektantów jak uwzględniać aspekty zrównoważonego rozwoju w ich działalności – przede wszystkim w procesie projektowym.

Wynikające z tego korzyści finansowe są trudne do oszacowania, gdyż dotyczą takich czynników jak poprawa stanu środowiska, komfortu życia i zdrowia. Najwięcej danych obejmuje szacunki potencjalnych oszczędności energetycznych.

Według Unii Europejskiej budynki w Europie wykorzystują 40% energii pierwotnej. Zaostrezenie wymagań w odniesieniu do budynków nowych i

przebudowywanych skutkować może 30% zmniejszeniem wykorzystania energii w porównaniu do dnia dzisiejszego.

Realizacja całego potencjału oszczędności energii spowoduje nie spalanie paliw o wartości ok. 600 mln euro, co jest równoważne kosztom budowy elektrowni systemowej o mocy 300 MW. Przeniesienie uwagi klienta ostatecznego w kierunku wyrobów i budynków ekologicznych będzie stymulowało rynek budowlany i umożliwi osiągnięcie celów środowiskowych takich jak „3 x 20”.

3 CZŁONKOSTWO W KT I STRUKTURA KT 307

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymagań proceduralnych PKN stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów. Poniżej zamieszczono adres strony internetowej z aktualnym składem KT.

Poniżej zamieszczono adres strony internetowej z aktualnym składem KT 307.

<http://pzn.pkn.pl/kt/?pid=czkt&id=9000129530&type=KT>

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1 Cele KT

KT nr 307 jest odpowiedzialny za rozwój horyzontalnych standardowych metod oceny aspektów zrównoważonego rozwoju nowych i istniejących obiektów budowlanych.

Normy opracowywane w KT powinny być powszechnie stosowane w ocenach właściwości użytkowych budynków w cyklu ich życia. Przedstawiają one spójne metody oceny aspektów zrównoważonego rozwoju wyrobów budowlanych z punktu widzenia środowiska, społeczeństwa i gospodarki.

Celem bezpośrednim działania KT jest:

- Wpływ na kształt nowych Norm Europejskich i Międzynarodowych z zakresu zrównoważonego budownictwa, w szczególności opracowywanych przez CEN/TC 350 i ISO/TC 59/SC 17;
- Możliwie szybka implementacja do systemu Polskich Norm nowo publikowanych Norm Europejskich i Międzynarodowych z zakresu oceny równoważności budynku, znajdujących się w zakresie kompetencji KT 307.
- Normy Europejskie, szczególnie ważne dla przemysłu budowlanego i wdrażania zrównoważonego budownictwa, przygotowane będą w polskiej wersji językowej przy czym zakłada się pozyskanie środków z przemysłu na ich tłumaczenie.
- Włączenie przemysłu w prace KT, w szczególności KT wyrobów budowlanych, które na podstawie mandatów udzielonych CEN będą implementować do

zharmonizowanych Norm Europejskich wyrobu wytyczne oceny środowiskowej oparte na normach CEN/TC 350 lub innych.

- Ochrona rynku krajowego przed pseudo ekologiczną informacją o wyrobach i budynkach.

4.2 Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Strategia prowadząca do osiągnięcia wymienionych celów składa się m.in. z następujących elementów:

- Merytoryczne uczestnictwo delegowanych ekspertów KT w pracach grup roboczych i posiedzenia plenarnych CEN/TC 350;
- Analiza nowych Norm Europejskich pod względem ich bezpośredniej przydatności i konieczności tłumaczenia. Normy uznane za bezpośrednio przydatne w praktyce – będą typowane do wydania w wersji polskiej, przy jednoczesnym podejmowaniu starań o uzyskanie środków finansowych;
- Współpraca z PKN/KT zajmującymi się wyrobami budowlanymi w zakresie nowych elementów deklaracji właściwości użytkowych związanych ze spełnieniem nowego wymagania podstawowego CPR;
- Systematyczne opiniowanie projektów Norm Europejskich (prEN, FprEN) oraz Norm Międzynarodowych (DIS, FDIS) z zakresu zrównoważonego budownictwa przesyłane do PKN z CEN i ISO;
- Tłumaczenie tekstów Norm Międzynarodowych;
- Koordynacja prac normalizacyjnych w tematyce zrównoważonego budownictwa pomiędzy PKN/CEN/ISO;
- Rozpowszechnianie wiedzy o budownictwie zrównoważonym.

4.3 Aspekty środowiskowe

Tematyka działalności KT 307 nie jest bezpośrednio powiązana ze sprawami środowiska, zwłaszcza z jego ochroną. Normalizacja prowadzi do zmniejszenia ogólnego wykorzystania energii i korzystnych efektów dla środowiska. Metodyka oceny promuje recykling oraz użycie energii odnawialnej.

Przyjęcie i implementacja Norm Międzynarodowych opracowanych przez CEN/TC 350 będzie prowadziła do:

- Poprawy efektywności energetycznej w budownictwie
- Poprawy efektywności wykorzystania surowców
- Zwiększenia powtórnego wykorzystania wyrobów i ich recyklingu
- Wzrostu jakości budownictwa oraz poprawy komfortu socjalnego
- Poprawy jakości materiałów budowlanych oraz ich cech środowiskowych
- Poprawy jakości powietrza wewnątrz budynków
- Zmniejszenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery
- Zmniejszenia kosztów cyklu życia budynków

- Zwiększenia świadomości konsumentów rynku budowlanego
- Możliwości zmiany przepisów krajowych

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Adres strony internetowej z programem prac KT 307 podano poniżej:

<http://pzn.pkn.pl/kt/?pid=ppnlp&id=9000129530&back=kt>

Podstawowe czynniki wpływające na realizację prac KT 307:

- zapewnienie finansowania,
- zaangażowanie i współpraca środowiska biznesowego oraz przedstawicieli władz i instytucji państwowych,
- sposób organizacji krajowej i międzynarodowej działalności normalizacyjnej.

6 WYKAZ PUBLIKACJI, AKTUALNIE OPRACOWYWANYCH PROJEKTÓW ORAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT 307 PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

6.1 Wykaz opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych

- **PN-EN 15643-1:2011 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena zrównoważoności budynków --
Część 1: Postanowienia ogólne

- **PN-EN 15643-1:2011 – wersja polska**

Zrównoważoność obiektów budowlanych -- Ocena zrównoważoności budynków --
Część 1: Zasady ogólne

- **PN-EN 15643-2:2011 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena budynków -- Część 2:
Postanowienia dotyczące oceny środowiskowych właściwości użytkowych

- **PN-EN 15643-2:2011 – wersja polska**

Zrównoważoność obiektów budowlanych -- Ocena budynków -- Część 2: Zasady
oceny właściwości środowiskowych

- **PN-EN 15643-3:2012 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena budynków -- Część 3:
Postanowienia dotyczące oceny socjalnych właściwości użytkowych

- **PN-EN 15643-4:2012 - wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena budynków -- Część 4:
Postanowienia dotyczące oceny ekonomicznych właściwości użytkowych

- **PN-EN 15804+A1:2014-04 – wersja angielska**

Zrównoważoność obiektów budowlanych -- Deklaracje środowiskowe wyrobu -- Podstawowe zasady kategoryzacji wyrobów budowlanych

- **PN-EN 15942:2012 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Środowiskowe deklaracje wyrobu -- Format komunikatu: biznes-biznes

- **PN-EN 15978:2012 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena środowiskowych właściwości użytkowych budynków -- Metoda obliczania

6.2 Wykaz aktualnie opracowywanych projektów

Aktualnie opracowywane projekty ujęte są w programie prac normalizacyjnych; patrz pkt 5.

6.3 Wykaz propozycji tematów normalizacyjnych, dla których KT 307 przewiduje pozyskanie środków na opracowanie w ramach prac na zamówienie

- **PN-EN 15643-3:2012 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena budynków -- Część 3: Postanowienia dotyczące oceny socjalnych właściwości użytkowych

- **PN-EN 15643-4:2012 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena budynków -- Część 4: Postanowienia dotyczące oceny ekonomicznych właściwości użytkowych

- **PN-EN 15804+A1:2014-04 – wersja angielska**

Zrównoważoność obiektów budowlanych -- Deklaracje środowiskowe wyrobu -- Podstawowe zasady kategoryzacji wyrobów budowlanych

- **PN-EN 15942:2012 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Środowiskowe deklaracje wyrobu -- Format komunikatu: biznes-biznes

- **PN-EN 15978:2012 – wersja angielska**

Zrównoważone obiekty budowlane -- Ocena środowiskowych właściwości użytkowych budynków -- Metoda obliczania